

V Bruseli 22. marca 2021
(OR. en)

7247/21

ENV 174
CLIMA 55
MAR 43
PECHE 98
COMPET 202
FIN 196

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	22. marca 2021
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	6758/21
Predmet:	Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 26/2020 s názvom Morské prostredie: ochrana EÚ je rozsiahla, ale nejde do hĺbky – závery Rady

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady k uvedenému predmetu v znení, ktoré Rada schválila na svojom 3 787. zasadnutí 22. marca 2021.

**Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 26/2020 s názvom Morské prostredie:
ochrana EÚ je rozsiahla, ale nejde do hĺbky**

– závery Rady –

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

1. PRIPOMÍNA svoje závery o zlepšení skúmania osobitných správ Dvora audítorov v súvislosti s postupom udeľovania absolutória¹;
2. VÍTA osobitnú správu Dvora audítorov č. 26/2020 s názvom Morské prostredie: ochrana EÚ je rozsiahla, ale nejde do hĺbky;
3. ZDÔRAZŇUJE hospodársky, sociálny a environmentálny význam morského prostredia a jeho prírodných zdrojov;
4. PRIPOMÍNA záväzok EÚ vykonávať Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj prijatú OSN, najmä cieľ udržateľného rozvoja č. 14, v ktorom sa stanovujú čiastkové ciele týkajúce sa „života pod vodou“; ako aj záväzok EÚ splniť ciele z Aichi, ktoré prijala OSN v rámci Dohovoru o biologickej diverzite; KONŠTATUJE, že tieto ciele sa ešte nedosiahli;
5. PRIPOMÍNA oznámenie Európskej komisie s názvom Európska zelená dohoda, v rámci ktorej sa predkladá návrh na transformáciu celého hospodárstva a návrh stratégie udržateľného rastu, pričom sa usiluje o to, aby boli spravodlivé a inkluzívne, a ktorej cieľom je zabezpečiť prosperitu a zároveň chrániť našu planétu;

¹ 7515/00 + COR 1.

6. ĎALEJ PRIPOMÍNA stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 a závery Rady², ktoré boli v tejto oblasti schválené; ZDÔRAZŇUJE, že cieľom stratégie je vypracovať plán EÚ na obnovu prírody a v celej EÚ vytvoriť širšiu sústavu chránených oblastí na pevnine a na mori, ktorá bude ucelená a účinne riadená a bude sa ňou chrániť minimálne 30 % morí v Európe, z ktorých jedna tretina bude prísne chránená, pričom všetky členské štáty sa budú spoločne podieľať na dosahovaní týchto cieľov s prihliadnutím na ich vnútroštátne podmienky; KONŠTATUJE, že v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 sa požaduje úplné vykonávanie spoločnej rybárskej politiky EÚ (SRP), rámcovej smernice o morskej stratégii, smernice o vtáctve a smernice o biotopoch; a PRIPOMÍNA aj stratégiu „z farmy na stôl“, ktorá sa začala realizovať v rovnakom čase ako stratégia EÚ v oblasti biodiverzity;
7. UZNÁVA, že niektoré metódy rybolovu a iné činnosti vytvárajú prostredníctvom ťažby zdrojov a poškodenia morského dna tlak na morské prostredie; v tejto súvislosti KONŠTATUJE, že účinky zmeny klímy, znečistenia vo všetkých jeho formách vrátane morského odpadu, mikroplastov a podmorského hluku, šírenia nepôvodných druhov, rozvoja pobrežia a iných ľudských činností môžu tiež negatívne ovplyvniť morskú biodiverzitu;
8. ZDÔRAZŇUJE, že na riešenie problémov, ktorým čelia morské ekosystémy, prostredníctvom podpory ich ochrany a obnovy a na dosiahnutie alebo udržanie dobrého environmentálneho stavu podľa rámcovej smernice o morskej stratégii a environmentálneho rozmeru integrovanej námornej politiky EÚ, je naliehavo potrebný integrovaný prístup k ochrane a udržateľnému využívaniu morského prostredia, a to okrem iného prostredníctvom aktívnych príspevkov všetkých relevantných odvetvových politík a nástrojov, ako sú SRP, smernica o vtáctve a smernica o biotopoch, rámcová smernica o vode a spoločná poľnohospodárska politika, a to na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ, pričom uznáva osobitnú úlohu regionálnych morských dohovorov a prípadne regionálnych rybárskych organizácií;

² 12210/20.

9. PRIPOMÍNA, že v súlade so zmluvami musia byť požiadavky ochrany životného prostredia začlenené do vymedzenia a uskutočňovania politík Únie a činností, a to predovšetkým s ohľadom na podporu udržateľného rozvoja. ZDÔRAZŇUJE, že EÚ je odhodlaná chrániť morské prostredie a morské biologické zdroje prostredníctvom svojej environmentálnej a rybárskej politiky;
10. PRIPOMÍNA, že EÚ má výlučnú právomoc v oblasti ochrany morských biologických zdrojov v rámci SRP a že EÚ a členské štáty majú spoločnú právomoc v oblasti životného prostredia vrátane ochrany morskej biodiverzity; ZDÔRAZŇUJE, že rozsah pôsobnosti SRP zahŕňa ochranu morských biologických zdrojov a riadenie rybárstva a flotíl, ktoré tieto zdroje využívajú, a že jej cieľom je zabezpečiť, aby rybolovné činnosti a spoločná organizácia trhu s produktmi rybolovu a akvakultúry (organizácie spoločného trhu) boli environmentálne, sociálne a hospodársky udržateľné a aby sa minimalizoval ich negatívny vplyv na morský ekosystém;
11. BERIE NA VEDOMIE opatrenia, ktoré už Komisia a členské štáty prijali na zachovanie morského prostredia alebo na dosiahnutie jeho dobrého environmentálneho stavu; UZNÁVA, že je dôležité podporovať všetko úsilie pri presadzovaní účinnej ochrany morských ekosystémov a znižovať tlak spôsobený ľudskou činnosťou, ktorá má na ne vplyv, a zároveň podporovať udržateľné rybárstvo vrátane opatrení členských štátov zameraných na úplné vykonávanie ustanovení právnych predpisov v oblasti životného prostredia a rybárstva;
12. VYJADRUJE POLUTOVANIE nad tým, že napriek pokračujúcemu úsiliu sa doteraz nepodarilo dosiahnuť dobrý environmentálny stav morských vôd členských štátov EÚ, udržateľnú úroveň rybolovu v prípade niektorých druhov, ani zastaviť stratu morskej biodiverzity v [...] moriach, na ktoré sa vzťahuje správa Dvora audítorov; KONŠTATUJE, že podľa správy Dvora audítorov sa v Atlantickom oceáne, kde sa riadenie rybolovu spája najmä s obmedzeniami povoleného výlovu, dosiahlo merateľné zlepšenie, pokiaľ ide o dosiahnutie maximálneho udržateľného výnosu, zatiaľ čo v Stredozemnom mori, kde sa riadenie rybárstva spája najmä s obmedzeniami rybolovného úsilia (a nie výlovu), miery rybolovu dosahovali dvojnásobok udržateľných úrovní;

13. V tejto súvislosti POZNAMENÁVA, že spoločné riadenie rybárstva s krajinami mimo EÚ predstavuje ďalšiu výzvu pre ochranu morského prostredia v Stredozemnom mori. Okrem toho KONŠTATUJE, že prebiehajúce úsilie o zlepšenie riadenia rybárstva v Stredozemnom mori začalo prinášať merateľné výsledky, ako sa preukázalo v novej správe o stave rybolovu v Stredozemnom a Čiernom mori (SoMFi 2020), podľa ktorej sa percentuálny podiel nadmerne lovených populácií v rokoch 2014 až 2018 znížil o viac ako 10 % a počet populácií rýb s vysokou relatívnou biomasou sa za posledné dva roky zdvojnásobil;
14. NABÁDA Dvor audítorov, aby rozšíril toto preskúmanie na všetky morské regióny alebo subregióny; DOMNIEVA SA, že pokiaľ ide o budúce zlepšenia, audit by sa mal vzťahovať na ďalšie aspekty rámcovej smernice o morskej stratégii, aby zahrnul všetky deskriptory morského prostredia, pričom by sa mal zamerať na prevládajúce tlaky na jednotlivé regióny alebo subregióny identifikované v rámci národných morských stratégií stanovených podľa rámcovej smernice o morskej stratégii, ako aj na prekážky brániace dosiahnutiu dobrého environmentálneho stavu;
15. PRIPOMÍNA technickú správu Európskeho tematického centra pre vnútrozemské, pobrežné a morské vody (ETC/ICM) č. 4/2019 od Európskej environmentálnej agentúry s názvom Viacnásobné tlaky a ich kombinované účinky na európske moria, v ktorej sa uvádzajú podobné pozorovania v súvislosti s antropogénnymi tlakmi na morský ekosystém; KONŠTATUJE, že uvedený dokument by mohol poskytnúť ďalšie informácie o deskriptoroch a regiónoch, na ktoré sa nevzťahuje osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 26/2020;
16. KONŠTATUJE, že opatrenia zamerané na ochranu morských biologických zdrojov možno financovať okrem iného prostredníctvom Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu (ENRAF) na roky 2021 – 2027 a programov LIFE a Interreg; a PRIPOMÍNA, že v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 sa uvádza, že ENRF by mal podporovať aj prechod na selektívnejšie a menej škodlivé techniky rybolovu;
17. VÍTA tri odporúčania Dvora audítorov týkajúce sa morského prostredia EÚ, pričom berie do úvahy regionálne zameranie správy a uznáva, že je potrebné prijať koordinované opatrenia na posúdenie vplyvu ďalších činností na morské prostredie.

18. BERIE NA VEDOMIE odporúčanie Dvora audítorov, aby Komisia a príslušné členské štáty do roku 2022 posilnili prepojenia medzi environmentálnou a rybárskou politikou určením regulačných a administratívnych zmien potrebných na ochranu citlivých druhov a biotopov, aby sa:

- urýchlilo uplatňovanie ochranných opatrení podľa SRP a
- rozšírila ochrana na viac druhov (najmä na tie, ktoré sú klasifikované ako kriticky ohrozené) a biotopov vzhľadom na súčasné vedecké poznatky.

19. V tejto súvislosti PODPORUJE:

- úplné vykonávanie existujúcich právnych predpisov, ako aj ambiciózne preskúmanie rámcovej smernice o morskej stratégii;
- stanovenie cieľov ochrany všetkých chránených morských oblastí členskými štátmi a posilnenie a úplné vykonávanie opatrení na zachovanie, ochranu a obnovu, ktoré sú potrebné na dosiahnutie týchto cieľov, vrátane posilnenia alebo vypracovania plánov riadenia, ak chýbajú, s primeranou účasťou zainteresovaných strán a s cieľom zabezpečiť, aby chránené druhy a biotopy dosiahli dobrý environmentálny stav alebo si ho zachovali;
- zefektívnenie postupov podľa článku 15 rámcovej smernice o morskej stratégii a článku 11 nariadenia o SRP s prihliadnutím na príslušné postupy podľa smernice o vtáctve a smernice o biotopoch;
- zabezpečenie aktuálnosti zoznamov ohrozených a ubúdajúcich druhov a biotopov, s prihliadnutím na najlepšie dostupné vedecké odporúčania, ako aj na zásadu predbežnej opatrnosti s cieľom prispieť k tomu, aby členské štáty prijali ochranné opatrenia potrebné na splnenie povinností podľa právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia, ako sa stanovuje v článku 11 nariadenia o SRP;
- zlepšenie navrhovania a riadenia chránených morských oblastí s cieľom vytvoriť ucelené, reprezentatívne a dobre riadené siete v morských vodách členských štátov EÚ.

20. PRIPOMÍNA odporúčanie Dvora audítorov, že Komisia a príslušné členské štáty by vzhľadom na dlhodobé zhoršovanie stavu morských ekosystémov v Stredozemnom mori mali do roku 2023:
- preskúmať opodstatnenosť vytvorenia ďalších chránených rybolovných oblastí v Stredozemnom mori a
 - pravidelne podávať správy o dosiahnutom pokroku a o potrebe nápravných opatrení v rámci viacročného plánu pre západnú časť Stredozemia s cieľom umožniť určenie a prijatie nápravných opatrení.
21. V tejto súvislosti **PODPORUJE**:
- aby sa riadiace a ochranné opatrenia v rámci SRP naďalej zavádzali v súlade s najlepšimi dostupnými vedeckými odporúčaniami s cieľom riešiť nadmerný rybolov a predchádzať nadmernému využívaniu morských zdrojov prijímaním vhodných opatrení v oblasti riadenia smerujúcich k udržateľnejším rybolovným činnostiam;
 - účinný systém kontroly rybolovu, najmä na boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu;
 - aby nástroje EÚ na riešenie nadmernej rybolovnej kapacity boli zosúladené s regionálnymi potrebami a environmentálnymi vplyvmi.
22. **ZDÔRAZŇUJE**, že akékoľvek ďalšie kroky zamerané na zlepšenie ochranných opatrení v Stredozemnom mori by mali byť v súlade s Barcelonským dohovorom UNEP/MAP a s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi organizáciami pre rybolov, aby sa zabezpečila konzistentnosť úsilia v tejto oblasti.

23. BERIE NA VEDOMIE odporúčanie Dvora audítorov, aby Komisia a členské štáty v kontexte nasledujúceho programového obdobia ENRAF najneskôr do roku 2023 určili nástroje na zvýšenie prínosu financovania z ENRAF k cieľom v oblasti ochrany morských zdrojov;
24. ZDÔRAZŇUJE, že nedostatok finančných prostriedkov určených priamo na ochranu morského prostredia je zásadným problémom; ZDÔRAZŇUJE, že ENRF sa na vnútroštátnej úrovni využíva len čiastočne na monitorovanie a zavádzanie opatrení (vrátane opatrení priestorovej ochrany) v súlade s rámcovou smernicou o morskej stratégii a na riadenie, obnovu a monitorovanie lokalít sústavy Natura 2000 v súlade so smernicou o biotopoch; PRIPOMÍNA, že v súčasnosti je použitie prostriedkov z programu LIFE obmedzené na pilotné a inovačné projekty, čím sa zužuje možnosť ich použitia na riadiace a vykonávacie opatrenia zamerané na dosiahnutie alebo zachovanie dobrého environmentálneho stavu morského prostredia a na ďalšiu dodatočnú podporu zachovania biodiverzity;
25. PRIPOMÍNA, že 30 % rozpočtu EÚ a výdavkov EÚ v rámci nástroja Next Generation EU by sa malo vyčleniť na opatrenia v oblasti klímy, zatiaľ čo 7,5 % ročných výdavkov by sa malo vyčleniť na ciele v oblasti biodiverzity od roku 2024 a 10 % od roku 2026;
26. V tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité:
- čo najskôr dokončiť v rámci VFR na obdobie 2021 – 2027 prijímanie fondov a programov, ktoré prispievajú k financovaniu ochrany a zachovania morského prostredia;
 - plánovať financovanie určené priamo na dosiahnutie cieľa rozšíriť sústavu chránených morských oblastí stanoveného v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 vrátane financovania zo strany súkromného sektora.
-